

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Bloemendaal
Postbus 201
2050 AE BLOEMENDAAL

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon
Mw. drs. H. van Meeteren

T 033 421 74 67
F 033 421 77 99
h.van.meeteren@cultureelerfgoed.nl

Onze referentie
AWT-2011-553

Uw referentie
2011056009

Uw brief
5 december 2011

Datum **25 APR. 2012**
Betreft Uitbreiding Wildhoef

Geacht college,

In uw brief van 5 december 2011 vraagt u de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed om collegiaal advies uit te brengen over de uitbreidingsplannen bij het landhuis Wildhoef. Wildhoef en de tuinkoepel van Wildhoef zijn beschermd als Rijksmonument. De aanleg rond het landhuis Wildhoef is echter niet beschermd omdat Wildhoef niet als historische buitenplaats beschermd is. De uitbreiding van Wildhoef is voorzien aan de westzijde van het landhuis in de vorm van twee nieuwe vleugels die losstaan van het landhuis. Hiermee heeft deze nieuwbouw geen direct fysieke gevolgen voor het Rijksmonument. De nieuwbouw heeft echter wel gevolgen voor de beleving van het Rijksmonument en de omgeving. In dit kader stelt de RCE het dan ook op prijs dat u om advies vraagt.

Beoordeeld is het plan 'Villa Wildhoef' van 16 november 2011. Dit plan voorziet niet in een historische analyse van Wildhoef en omgeving. Voor het historische kader wordt in het plan verwezen naar de cultuurhistorische verkenning van Polman Advies en de aanbevelingen van dit advies. Helaas is dit rapport niet bij het plan gevoegd. In het plan 'Villa Wildhoef' is aangegeven dat uit de cultuurhistorische verkenning de aanbevelingen volgen om in geval van nieuwbouw de cultuurhistorische waarden te versterken door het toevoegen van twee gelijkvormige zijvleugels, de zicht-as op de monumentale westgevel te herstellen en te benadrukken en een duidelijke hiërarchie tussen hoofd- en bijgebouwen te realiseren. Daarnaast zijn door de gemeente diverse randvoorwaarden meegegeven voor de uitbreidingsplannen.

Het plan Villa Wildhoef is duidelijk uitgegaan van deze eerder geformuleerde randvoorwaarden. Het is positief dat een cultuurhistorische verkenning is uitgevoerd ten behoeve van de planvorming.

Het plan gaat uit van het bouwen van twee identieke vleugels haaks georiënteerd aan weerszijden ten westen van het landhuis Wildhoef. Hiermee refereren de nieuwe gebouwen aan de bouwhuizen die op vele historische buitenplaatsen te vinden zijn. Deze ingreep heeft grote invloed op de beleving van het landhuis Wildhoef. Hoewel de voorgevel van Wildhoef aan de westzijde gelegen is, was Wildhoef van oorsprong sterk op de oostzijde georiënteerd. De oostgevel lag naar de doorgaande Kennemerweg en was en is door de open ligging goed zichtbaar vanaf deze weg. Tevens was er vanuit Wildhoef zicht op het open landschap aan

de oostzijde. Aan de westzijde was het huis meer omsloten door bomen. Wel was er aan deze zijde tussen de bomen een open zichtas richting het westen die een zicht van en naar het huis gaf. Tevens bevonden zich aan de westzijde de nutsvoorzieningen zoals het koetshuis en personeelswoningen.

Door aan de westzijde twee nieuwe vleugels te bouwen zal aan deze zijde een ensemble ontstaan met een voornamere, meer monumentale uitstraling dan in het verleden. Er zal meer nadruk op de westzijde van het landhuis komen te liggen. De westzijde zal meer grandeur krijgen, wat een breuk is met het verleden. Hierdoor vindt een 'omkering' op de buitenplaats plaats.

Er ontstaat echter een zekere discrepantie omdat historisch gezien een ensemble met hoofdhuis en bouwhuizen zodanig ontworpen werd dat er een open zijde was van waaruit goed zicht was op het ensemble. Door de historische ontwikkeling van de omgeving rond Wildhoef is het echter niet meer mogelijk om een open zijde te creëren en de zichtas naar het westen te herstellen. Hierdoor wordt de ruimte tussen het landhuis en de nieuwe vleugels aan de westzijde door bosschages begrensd waardoor meer de beleving van een cour, een binnenplein ontstaat.

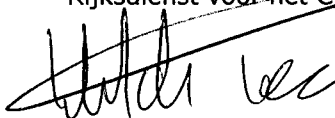
In feite ontstaat er met deze ingreep een situatie die historisch gezien 'vlees noch vis' is.

Hoewel er uit het perspectief van de historische ontwikkeling van Wildhoef wel enkele kanttekeningen te maken zijn bij het nieuwbouw plan is de keuze voor de nieuwbouw aan de westzijde vanuit ruimtelijk perspectief een logische keuze. Op deze manier treedt de minste verstoring plaats ten aanzien van het landhuis en de omgeving. Bij veel alternatieven, zoals een asymmetrische uitbreiding, zou het verstorend effect veel groter zijn. Het zicht op Wildhoef vanaf de oostzijde, de belangrijkste zichtzijde, blijft intact. Belangrijk is ook dat rekening is gehouden met de hiërarchie in bebouwingsonderdelen waarbij het landhuis zich blijft manifesteren als hoofdgebouw.

Een aandachtspunt vormt nog de architectuur en materialisering van de nieuwbouw. Belangrijk voor de herkenbaarheid van de historische ontwikkeling van Wildhoef is dat de nieuwe vleugels een passende, zij het wel eigentijdse uitstraling krijgen.

Ik hoop dat dit advies bijdraagt aan een goede afweging omtrent de plannen voor nieuwbouw bij het landhuis Wildhoef. Mocht u nog vragen hebben dan kunt u altijd contact met mij opnemen.

Met vriendelijke groeten,
Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Mw. drs. H. van Meeteren
Consulent Architectuurhistorie